

МОТИВИ

към Наредба за изменение и допълнение на

Наредба № 33 от 19.09.2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 33 на КФН от 19.09.2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване (Наредба № 33 на КФН) има за цел съобразяването на наредбата с извършените със Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (обн. ДВ, бр. 61 от 11.08.2015 г.) промени, както и допълнително усъвършенстване и актуализиране на уредбата. С посочените промени в Кодекса за социално осигуряване (КСО) беше създадена правна възможност за лицата да възобновят осигуряването си в универсален пенсионен фонд (УПФ), когато в предходен момент са избрали да променят осигуряването си от УПФ в държавното обществено осигуряване. При промяната на осигуряването средствата се прехвърлят от партидата на лицето в УПФ към Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система, откъдето при възобновяване на осигуряването се прехвърлят към партида в избран от лицето УПФ.

Основната част от предложените изменения и допълнения в Наредба № 33 на КФН произтича от законовата делегация на чл. 137, ал. 3, изр. трето от КСО, съгласно която с подзаконов акт на Комисията за финансов надзор следва да бъде уреден редът за подаване на заявлението за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд, както и изискванията към формата и съдържанието му. При изготвянето на представения проект е взето предвид, че съгласно КСО част от процедурата по възобновяване на осигуряването се урежда в друг подзаконов нормативен акт, а именно – в Наредбата на МС за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски, вноските за Фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" и за обмен на информация (ПМС № 233 от 31.08.2015 г., обн., ДВ, бр. 68 от 4.09.2015 г.) /Наредбата по чл. 179, ал. 3 от ДОПК/. Съгласно изискванията на КСО с нея са регламентирани изборът на осигуряване, редът и начинът за събиране и разпределение на осигурителната вноска за лицата, избрали да възобновят осигуряването си (чл. 124а, ал.4 от КСО), както и редът и начинът за прехвърляне на средствата от Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система в избрания от лицето УПФ и обменът на информация (чл. 129, ал.19 от КСО).

Съгласно чл. 137, ал. 3 от КСО заявлението за възобновяване на осигуряването се подава пред пенсионноосигурителното дружество, управляващо универсалния пенсионен фонд, в който лицето желае да участва. Доколкото възобновяването представлява ново „влизване” на осигуреното лице в системата на допълнителното задължително пенсионно осигуряване, предвиденият с проекта ред за подаване на заявлението за възобновяване на осигуряването следва в основните си характеристики реда за подаване на заявление за първоначален избор на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Способите за подаване на заявлението – в офис на дружеството, чрез осигурителен посредник или по електронен път с квалифициран електронен подпис, както и изискването за нотариална заверка на подписа на лицето върху първия екземпляр на заявлението се запазват, като се има предвид натрупаната надзорна практика по прилагането на процедурата за първоначален избор на фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Идентични са и решенията относно действията на служителя на дружеството или посредника, свързани с приемането на заявлението – съдействие на осигурения, основания за неприемане, ред за входиране и изискване за вписване на приетите заявления във воден в дружеството регистър.

Тъй като възобновяването на осигуряването винаги е свързано с личен избор от страна на осигуреното лице, това предполага отношенията между него и

пенсионноосигурителното дружество, управляващо съответното УПФ, да бъдат уредени с осигурителен договор. С цел да се облекчи процедурата, в наредбата се предвижда сключването на договора да стане едновременно с подаването на заявлението. Договорът не може да породи незабавно своето действие, предвид законовата норма на чл.124а, ал.3 от КСО, която постановява, че осигуряването в съответния УПФ възниква от първо число на месеца, следващ месеца на направения от лицето избор. Действието на договора освен това зависи и от валидността на подаденото заявление, което от своя страна е резултат от наличието на установените в КСО условия, обуславящи правото на възобновяване на осигуряването в УПФ за съответното осигурено лице.

С оглед на извършената от НАП преценка за валидността на подаденото заявление, за която агенцията уведомява пенсионноосигурителното дружество(съгласно чл.11, ал.3 от Наредбата по чл. 179, ал. 3 от ДОПК), с представената проектонаредба се предвижда задължение за пенсионноосигурителното дружество да съобщи на лицата с невалидни заявления това обстоятелство след получаване на информацията от НАП. Тъй като с оглед защитата на правата на осигурените лица е необходимо всяко от тях да бъде информирано за причината за невалидност на подаденото от него заявление, то е наложително дружеството да получи тази информация от НАП, за да може да я съобщи на осигурения. Обменът на информация се урежда с договорите по чл. 159, ал. 8 КСО.

Във връзка с възобновяването на осигуряването с проекта е допълнена и уредбата на водените от пенсионноосигурителното дружество регистри на постъпилите заявления, като, освен този за заявленията за първоначален избор, се изисква създаването на отделен регистър, в който да се вписват обстоятелствата, съпровождащи процедурата по възобновяване на осигуряването. Също така се актуализират изискванията към съответните подлежащи на вписване в регистрите данни, предвид развитието на нормативната уредба с аналогичен характер (по-конкретно Наредба № 3 на КФН).

Останалите предложени промени в Наредба № 33 на КФН са извършени с оглед усъвършенстване на уредбата (напр. предаването на информация на магнитен носител се заменя с изпращането ѝ по електронен път) и синхронизиране с други нормативни актове (срокът за съхраняване на заявленията, непородили осигурително правоотношение се удължава от една на две години, подобно на заявленията за промяна на участие). Доразвива се и процедурата за разглеждане на заявленията за първоначален избор като се въвежда срок, в който пенсионноосигурителното дружество следва да уведоми осигурените лица с невалидни или сгрешени заявления, върнати от НАП, аналогично на предвиденото за заявленията за възстановяване на осигуряването. Предвижда се изричен ангажимент за пенсионноосигурителното дружество да упражнява контрол върху дейността на своите служители и осигурителни посредници за спазване на изискванията на наредбата, както и задължение за службата за вътрешен контрол да уведомява ръководните органи на дружеството за констатирани нарушения по нейното прилагане.

Приложенията към Наредба № 33 на КФН са допълнени с образец на заявление за възобновяване на осигуряването в УПФ, съгласно законовата делегация за определяне на неговата форма и съдържание, както и с образец на документ с основна информация, която задължително се предоставя на лицата при подаване на заявлението. Последното изискване се въвежда последователно във всички процедури за избор и промяна на участието във фонд за допълнително пенсионно осигуряване. Останалите приложения също са с актуализирано съдържание както предвид някои изменения в нормативната уредба, така и с оглед на унифициране на техния формат.

С преходните и заключителни разпоредби на проектонаредбата се предвижда нейното влизане в сила на 15.08.2016 г., като тази дата отразява първият възможен момент (изтичането на една година), след който осигурените лица, променили осигуряването си след 15.08.2015 г. (влизането в сила на съответните промени в КСО, обн. ДВ, бр.61/2015 г.) и прехвърлили средствата от партидите си от УПФ към държавното обществено осигуряване,

могат да упражнят правото си за възобновяване на осигуряването в УПФ и да върнат обратно средствата си в индивидуална партида в избран от тях универсален фонд. Предвид ограничения характер на промените в образците на заявленията за първоначален избор се предвижда достатъчно дълъг срок (около 4 месеца), в който успоредно с новите могат да се използват и старите образци, за да се облекчат разходите на пенсионноосигурителните дружества. Срокът е определен до 20-то число на последния месец на текущата година, което кореспондира с цикличността, с която приетите от пенсионноосигурителните дружества заявления за първоначален избор се изращат в НАП.

Съобразяването със залегналите в наредбата изменения няма да бъде свързано с допълнителни разходи за пенсионноосигурителните дружества. Проектът на наредба няма пряко отражение върху държавния бюджет и бюджета на Комисията за финансов надзор, тъй като спазването на неговите изисквания ще се контролира в рамките на изградената вече система за осъществяване на надзор над дейността на пенсионноосигурителните дружества.